

Krönikan över löpande händelser

Boris Weil är född 1939. Han tog studenten i Leningrad 1956. Där var han med och spred Samizdat-skrifter, bl.a. Krusjtjevs hemliga tal vid den tjugonde partikongressen (de första officiella avslöjandena om Stalinterrorn), dokument rörande Ungernrevolten etc. Boris Weil fick på grund härav, samt anklagelser för att ha organiserat en antisovjetisk studentorganisation avtjäna 8,5 år i koncentrationsläger i Sibirien och Moldavien. 1970 arresterades han på nytt och dömdes till 5 års förvisning, likaledes för att han spritt Samizdat-material. 1971 adopterades Weil av en Amnesty-grupp i Danmark. Efter förvisningstidens slut 1975 bodde han i Smolensk-området. Han ställdes 1977 inför valet mellan förnyad internering eller "frivillig" emigration till Väst, varvid han valde det senare. Sedan oktober 1977 är han bosatt i Danmark.

För tio år sedan, den 30 april 1968, utkom i Moskva det första numret av den underjordiska tidskriften "Krönika över löpande händelser." Den var inte tryckt utan maskinskriven - några andra medel stod inte utgivarna till buds. Idag, tio år senare, utkommer tidskriften oförändrad, oaktat alla försök att kväsa utgivningen. Den pressfrihet som omtalas i såväl Sovjetunionens förutvarande som nyligen antagna grundlag, har i praktiken aldrig inneburit annat än frihet att lovsjunga kommunistpartiets dekret och hylla dess ledare. Den officiella sovjetiska pressen emellanåt omnämnt dissidenter och oppositionella, men alltid i en förfälskad framställning, där dessa kallas "CIA-agenter," "zionister," eller "sinnesrubbad individer."

Och plötsligt utkommer för första gången på 60 år en periodisk skrift, där det står att läsa om den repressiva politiska rättskipningen, om repressiva åtgärder som helt saknar förankring i lagtext, om livet i koncentrationsläger och fångelser, om protester riktade till regeringen och hela befolk-

ningen; här återfinns även en förteckning över Samizdat-litteratur (så kallas hela den icke-officiella litteraturen, som inte censureras av de statliga organen).

Därigenom kan regeringen inte förfölja människor i tysthet, som den kunde under Stalin och Krusjtjev och världsoptionen får kännedom om det som myndigheterna söker dölja.

Varje nummer av "Krönikan" bär som motto den 19:e artikeln i FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna:

"Envar har rätt till åsiktsfrihet och yttrandefrihet. Denna rätt innefattar frihet för envar att utan ingripanden hysa åsikter och frihet att söka, mottaga och sprida upplysningar och tankar genom varje slags uttrycksmedel och utan hänsyn till gränser."

Ett karaktäristiskt drag hos "Krönikan" är att den helt avstår från egna politiska eller andra kommentarer. Den förmedlar uteslutande fakta och vid de tillfällen då texter eller politiska

resolutioner återges, sker detta utan några kommentarer från redaktionens sida. På grund härav kan tidskriften inte angräpas för partiskhet.

I "Krönikan" publiceras uteslutande fakta som kontrollerats. Det har endast förekommit ett fåtal felaktigheter (problemet ligger hos de oerhörda svårigheterna att inhämta fullständig och aktuell information) och dessa rättas genast till i nästkommande nummer. Av denna anledning förekommer i varje utgåva en särskild rubrik där informationer korrigeras eller preciseras, även om rättelserna kan vara ganska obetydliga.

Det första numret av "Krönikan" (det var under Pragvåren) var inte särskilt omfattande - 15-20 maskinskrivna sidor. Däremot innehöll nummer 46, som utkom nyligen, över 100 sidor. Åtskilligt material och dokument utges i särskilda utgåvor, som kallas "Krönikans arkiv". Även informationskällornas geografiska hemvist har genomgått en väsentlig förändring. 1968 härrörde informationerna i första hand från Moskva, Leningrad och

CONTRA

för frihet - mot socialism

nummer 6 1978

årgång 4

Novosibirsk. Idag nås redaktionen av nyhetsmaterial från landets avlägsnaste hörn, från Jakutien, Kazakstan och Sibirien.

Naturligt nog mäktar inte "Krönikan" med att vidarebefordra samtliga uppgifter om politiska och religiösa förföljelser, det råder brist på resurser och korrespondenter. Därför förblir många strejker, arresteringar och offentliga protestaktioner opublicerade. Emellertid har tidskriften fått avläggare i åtskilliga delrepubliker: i Ukraina utkommer tidskriften "Vestnik" (nyhetsbuletin), i Litauen "Den katolska Litauiska Kyrkans Krönika", i Polen utges en tidskrift av motsvarande slag.

Det påstås att KGB-chefen Andropov i samband med oktoberrevolutionens 50-årsjubileum 1967 försäkrat för Brezjnevs att hela Samizdat-verksamheten skulle stoppas inom kort tid - en gång för alla. Men trots att många människor arresterades, tvångsintogs på mentalsjukhus och - på senaste tiden - tvingats att lämna landet, lyckades det inte att sätta stopp för Samizdat. Vid åtskilliga tillfällen stämplade domstolarna själva utbredandet av "Krönikan över löpande händelser" som brottsligt.

I Väst föreställer man sig kanske opinionsbildande verksamhet enligt västerländskt mönster: en person delar på gatan i lugn och ro ut flygblad till de förbipasserande. I Sovjetunionen leder en sådan handling omedelbart till arrestering med dödstraff på följande dom om 5-7 års låger - dvs. om man har tur, för man kan mycket väl bli tvångsintagen på ett mentalsjukhus för resten av livet. Nej, här måste opinionsbildningen ske med andra medel: man lämnar "Krönikan" till de personer man känner mycket väl och vågar lita på, och som dessutom är införelstadda med att lämna tidskriften vidare på motsvarande sätt. Var och en sätter härvid sin existens på spel. Många tvekar inte ens visa "Krönikan" för sin egen äkta make/maka - det har nämligen till och med förekommit att hustrun vittnat mot sin egen man inför rätta. Åtskilliga är rädda för att deras namn kan komma att omnämnas i "Krönikan" - detta är fullt tillräckligt för att kallas till förhör hos KGB.

Det är således naturligt att "Krönikan" inte kan spridas i den omfattning som skulle vara önskvärd. Läserevyn utgörs i första hand av intelligentskan, men då nu protester börjar bli allt vanligare även bland arbetarklassen - jag syftar på försöken att bilda en oberoende fackföreningsrörelse (Klebanov och hans kamrater) - kommer säkerligen kretsen av "Krönikans" läsare att vidgas avsevärt.

De politiska fångarna ser i "Krönikan" ett organ i vilket de kan publicera sina brev, protester och upprop (i efterhand får de betala för dylika initiativ med insparning i mörkercell, svält eller genom att de vägras besök av sina anhöriga). I "Krönikan" publiceras regelbundet förteckningar över namn som är kända i fängelser, koncentrationsläger och mentalsjukhus. Vidare publiceras adresser till fångarnas familjer, så att de människor som kan hjälpa dem materiellt eller bara med några varma och mänskliga ord kan få kontakt med dem. Myndigheterna förföljer även sådana rent humanitära handlingar - Aleksander Ginzburgs arrestering kan tjäna som talande exempel härpå.

Förföljelserna mot minoritetsgrupperna blir också noggrant dokumenterade i "Krönikan". Exempelvis har ett nummer utslutande ägnats åt krimintarernas situation i Sovjetunionen, där de fördrivits från sina ägor. En särskild rubrik i nästan varje nummer ägnas åt förföljelsen av baptisterna och andra religiösa minoriteter (Lex, buddhisterna).

"Krönikan" offentliggör även en del hemliga dokument, till exempel de förordningar från Högsta Sovjet, som aldrig blir offentliggjorda - dessa hemliga förordningar står i uttrycklig strid med

NOTISER - Sverige

Känd kärnkraftsmotståndare tar chansen

Hannes Allvén, en av kärnkraftens främsta motståndare, har skaffat sig en sommarstuga på Västkusten. Den ligger alldeles i närheten av kärnkraftverket i Ringhals. T.o.m. så nära att den ligger i zonen för byggnadsförbud omkring kraftverket.

Arbetskraftsbristen allt värre

Arbetsgivarna klagar alltmer på att det är svårt att få tag på arbetskraft. Lediga platser kan vara obesatta i månader, trots att det finns tusentals arbetslösa. Svårigheten att få tag på arbetskraft gäller även arbeten där det inte krävs någon speciell utbildning.

Förklaringen till svårigheterna tycks vara två: Arbetsförmedlingen är fullständigt inkompetent och ägnar sig mest åt att fylla in statistiska sammanställningar till AMS. Trots en kraftig ökning av personalen under senare år förmedlar man färre jobb! Den andra förklaringen är att många ställer alltid för höga krav på sitt första jobb.

I tidningen Arbetsgivaren har man frågat arbetsförmedlingens biträdande distriktschef Sture Kjällström i Solna-Sundbyberg om orsaken till att ett visst företag nästan aldrig får någon arbetsökning genom arbetsförmedlingen. Kjällström förklarar att Solna-Sundbyberg har en ströles god arbetsmarknad, arbetsförmedlingen har inte ens lyckats fylla ut alla beredskapsarbeten för ungdom! Det är tydligen viktigare att fylla ut beredskapsarbeten än att se till att de "riktiga jobben" tas till vara.

Studier i Öst

Konstnärnämnden och Göteborgs stadsteater har bidraget med 30.000 kronor och en specifierad mängd arbetstid för att möjliggöra för 21 personer vid Göteborgs Stadsteater att resa till Östtyskland för att studera utbildning av teater-tekniker. Resan företogs på initiativ från och med arrangemang uppjordade av Östtyska ambassaden i Stockholm.

(Göteborgs-Posten)

den sovjetiska författningen. Vidare publiceras listor över de böcker som skall avlägsnas från de offentliga biblioteken och förstörs. Sådana listor utsänds i hemlighet jämlikt regelbundet till biblioteksstyrelserna.

Eftersom den sovjetiska regeringen är känslig för protester från allmänheten i Väst är dissidenterna i Sovjetunionen angelägna om att fakta om kränkningarna av de mänskliga rättigheterna blir kända i Västeuropa. Därför skickas varje nummer av "Krönikan" ut till Väst. I New York utges "Krönikan över löpande händelser" av förlaget "Chronicle Press" på ryska och engelska. I Danmark översätts mycket av materialet från "Krönikan" till danska och utges genom Sacharovkommitténs försorg under namnet "Danizdat" (dvs danska Samizdat) och blir därmed tillgängligt för en skandinavisk läsekrets. I Sverige hämtar Contra åtskillig information från Danizdat och andra källor som bygger på "Krönikan".

Boris Weil

Björn Gillberg

Björn Gillberg i Uppsala har gjort sig känd som miljödebattör och utgivare av tidskriften Miljö och framtid. För några år sedan rasade en våldsamt konflikt i miljörörelsen, som resulterade i en splittring på två grupper. Det var uppenbarligen mycket välgörande för Björn Gillbergs grupp. Han har på senare tid talat klartext om kommunisternas försök att utnyttja miljörörelsen för egna syften. Miljörörelsen ska inte styras från Moskva, menar Gillberg med all rätt. I ett av de senaste numren av Miljö och framtid tar Björn Gillberg itu med Centerns Ungdomsförbund, och menar att det är synnerligen olämpligt att delta i kommunistiska propagandajippon typ Världsongdomsfestivalen på Kuba.

I en rapport om terrorismen och kärnkraften, som beställts av Energikommissionen talar Gillberg också klartext. Nästan all terrorism är styrd från Moskva säger Gillberg i sin studie. Han ger också ett recept för att bekämpa terrorismen: "Vi har tidigare konstaterat att terrorismen till sin karaktär påminner om epidemier och vi menar alltså att den bör bekämpas på samma sätt, dvs. genom identifiering av smittkällan, isolering av smittkällan, behandling av smittkällan samt förebyggande åtgärder genom massvaccinering. Massvaccinering i sammanhanget är en öppen debatt om problemet".

Gillberg hävdar vidare att det finns en rak linje mellan "kommunistiska organisationer" i andra västeuropeiska länder och det nybildade Miljöförbundet. Det finns samröre mellan denna organisation och terroristgrupper i utlandet. Gillbergs egen organisation heter Miljöcentrum.

Inte önskvärt

En färsk statlig utredning som behandlar väktare i privata vaktbolag och deras rätt att bära vapen konstaterar följande:

"Att skjutningens rättsliga tillämpning för den icke önskvärda konsekvensen att väktaren/ordningsvakten har rätt att - om han möts med våld eller hot om våld - använda vapnet för att gripa grova brottslingar, intagas som rymt från avtjänandet av straff för grova brott eller psykiskt sjuka personer som uppenbarligen är en fara för annans liv eller hälsa. Detta innebär att väktaren kan använda vapnet inte bara i defensivt syfte (i nödvärn) utan i viss mån även i offensivt syfte."

Det är Contra som står för kursiveringarna. Det byråkratiska språket betyder i klartext att utredningen tycker det skulle vara tråkigt om en beväpnad väktare som blir överfallen (det är bara då han får använda vapnet) skulle gripa en grov brottsling. För att slippa ifrån så tråkiga händelser, som att handiter blir insydda, föreslås ändringar i förordningar som handlar om väktare, så att det inte kan inträffa något liknande framöver.

LO och Jugoslavien

I LO-tidningen nummer 20 för i år uttalar sig LO-ordföranden Gunnar Nilsson om löntagarfordon. Han diskuterar därvid ekonomisk demokrati och säger att man i Jugoslavien "har intressanta inslag." Jugoslavien framställs närmast som en demokratisk modell för Sverige att sträva efter!

Kroater i stryckklass

Kroater behandlas sämre än alla andra invandrargrupper i Sverige. Det är bara i sammanlagt 8 kommuner i Sverige, som man respekterar kroaternas lagstadgade rätt till hemspråksundervisning för sina barn. I övriga kommuner får man välja mellan att ansluta sig till undervisningen i serbiska, eller att helt avstå. Stockholm tillhör de kommuner där kroatiskan inte accepteras, trots att det finns tusentals kroater i staden. I Göteborg är inställningen betydligt mer positiv, där accepterar man kroaternas krav på språkundervisning.

På det nationella planet vägrar Invandrarverket att acceptera kroaternas organisationer på samma villkor som gäller andra invandrarorganisationer. Man kräver att kroaternas organisation skall "godkännas" av jugoslaviska ambassaden, innan det kan bli aktuellt med stöd av den typ som ges till exempelvis den ambassaden närstående organisationen. Av otvivelaktig anledning kräver Invandrarverket inte alls samma godkännande av ambassaden när det gäller exempelvis chilenska invandrarorganisationer.

Sjukskriven utomlands

K G Michanek har i en artikel i tidskriften *Sunt Förenat* avslöjat en populär form av missbruk av sjukförsäkringen. Utländska medborgare åker hem under semestern och sjukskriver sig så fort de kommit till hemlandet. När semestern är slut friskskriver de sig. De kan på detta sätt "spora" sin semester och dessutom få ut pengar snabbare än om de varit friska.

Michanek har studerat siffror vid försäkringskassan i Göteborg, där han funnit följande: Av kommunens 5.865 jugoslaviska medborgare sjukskrivs 202, eller 3,4%, i utlandet under juli och augusti 1977. För grekerna gällde 22 av 1.016, eller 2,2%. För övriga utländska medborgare är siffrorna 62 av 32.207 eller 0,2% och för svenska medborgare 214 av 403.419 eller 0,05%.

Försäkringskassan förefaller emellertid vara på alerten och vägrar i många fall att godkänna sjukskrivningen. Flera av dessa mål har förts vidare till försäkringsdomstolen.

Det skall understrykas att det sagda inte får upplättas som någon generell kritik mot utländska medborgare. Det var en rättskaffens jugoslav som ursprungligen gjorde försäkringskassan uppenbar för sin tvivelaktiga verksamhet som förekom bland några få av hans landsmän.

Starkast på LO

En källa i LO-borgen uttrycker för Contra sitt missnöje med den svaga ledningen, och särskilt då ordföranden Gunnar Nilsson. Nilsson är alltför lätt att påverka i olika riktningar och är alltför snabb att ta ställning till olika frågor. Det har enligt vår sagesman lett till att många på kansliet och ute i landet blivit ordentligt missnöjda med ställningstaganden från LO-chefen. Särskilt tycks inflytandet från ett gäng unga radikaler irritera: Anna Hedborg m.fl. "De kan bara Gunnar Nilsson till nästan vad som helst." Vår sagesman säger att det är där vi borde ha den verkliga "magisterdebatten."

Vänstern tar över?

Det är inte Contras ord, utan statsminister Ola Ullstens egna. I en artikel över hela mittuppslaget i Kvällsposten fredagen den 13 (o!) oktober, samma dag som Ola Ullsten valdes till statsminister med röstsiffrorna 39 - 66 (ja-rösterna står först). Rubriken på artikeln i Kvällsposten: "Jag är en vänsterpolitiker". Alla som läst Ola Ullstens uttalande för Contra om svensk flyktingpolitik i nummer 6 1977 är säkert beredda att instämma i Ullstens karaktäristik av sig själv.

notiser- utlandet

Nepotism i Nordkorea

Tidigare har Nordkoreas diktator Kim Il-Sung framställt sin son Kim Chong-Il som naturlig efterträdare till fadern. Kim junior uppges nu ha räkat ut för en svår bilolycka, så att han ligger medvetlös utan hopp om bättring. Pappa Kim har därför letat reda på den näst bäste att efterträda sig som diktator. Valet föll på Kim Chong-Il's halvbror Kim Kyong-Il.

Det hävdas att "bilolyckan" med Kim Chong-Il skulle varit arrangerad av en grupp unga officerare som var missnöjda med Kim Chong-Il's politik.

(*New Zürcher Zeitung*)

Järnridån

Gränsen mellan Öst- och Västtyskland är 140 mil lång. Längs gränsen finns 1.083 kilometer metallnätstängsel och 315 kilometer med dubbel taggrädsstängsel. Längs 788 kilometer finns en särskild "skyddszon" inhägnad, som längs 491 kilometer är murerad. Där finns 1,2 miljoner minor och 22.000 automatiska "sjukskjutande maskiner" av typ SM70. Längs gränsen har man rivit 742 byggnader och utplånat hela byar. Sammanlagt har spärrsystemet kostat ungefär 14 miljarder kronor att upprätta! 171 människor har hittills fått sätta livet till när de försökt ta sig över gränsen.

(*Die Freiheitsglocke, Bonn*)

George McGovern

Den amerikanske senatoren George McGovern, känd för att stå långt ut på vänsterkanten och ofta betraktad som USA:s Olof Palme har föreslagit att en internationell militärstyrka skall skapas för att internera och få slut på folkmordet i Kambodja. Det är första gången Contra kan uttala sig positivt om McGovern.

Contras planerade bok om Kambodja av John Barron (författaren till KGB-boken!) och Anthony Paul är nu under tryckning. Korrekturläsningen är när detta nummer går i tryck avslutad.

(*McGovernrapporterna från Sverige, Paris*)

Skatteprotest som gick hem

Barbara Hutchinson ställde upp i valet till taseringschef i San Diego, en miljonstad i södra Kalifornien på gränsen till Mexiko. Taseringschefen väljs i allmänna val. Hon satsade 19 dollar i sin valkampanj. På valsedeln angav hon som titel "Tax Protester". Hon fick 140.253 röster. Sittande taseringschefen lyckades behålla sin post. Han fick 425 röster fler än Barbara Hutchinson.

(*Libertas Review, Fullerton, Calif*)

Kinesiskt fiasko

Den av kineserna byggda "Tazara-järnvägen", som var den enda länken mellan Zambia och kusten, tills Zambia beslöt sig för att återuppta kommunikationerna via Rhodesia, har drabbats av den ena krisen efter den andra. Järnvägen är uppenbarligen i mycket dåligt skick, och mer än hälften av lokomotiven är ur funktion. Många vagnar är skrotfärdiga. Transporttiden från koppargruvorna i Zambia till hamnen i Dar es Salaam har ökat från 12 dagar när järnvägen var ny 1976 till 22 dagar idag. Järnvägen byggdes med kinesiskt bistånd och överlämnades till regeringarna i Zambia och Tanzania för bara lite över två år sedan.

(*The Economist, London*)

Lyndon lovade

USA:s president Lyndon Johnson lovade i ett personligt budskap till Leonid Brezjnev den 18 augusti 1968 att USA inte skulle ingripa om Sovjet invaderade Tjeckoslovakien. Invasionen ägde rum natten mellan den 20 och 21 augusti. Den som hävdar detta är Zdeněk Mlynar i sin självbiografi "Nattfrost". Mlynar var en av männen bakom Pragvåren. Han utslöts ur kommunistpartiet 1970 och tilläts 1977 emigrera till Australien.

(*Dagens Nyheter*)

USA och Kina

USA sträcker sig allt längre för att tillgodose Kommunist-Kinas diplomatiska krav. Vi har tidigare berättat hur Dalai Lama vägrats visum till USA. Nu når oss informationen att utrikesdepartementet i Washington nyligen börjat kräva att de tibetanska flyktingar som bor i USA och vill ha pass måste ange "Kina" som födelseplats.

(*Tibetanska exilorganisationer i USA*)

Försökte fly till Sverige - avrättad

Sjökaptenen Valerij Michailovitj Sablin, född 1939, försökte segla till Sverige med sitt skepp "Stremitelnij" 1977. Han hade tidigare seglat runt på många ställen i utlandet och två gånger fått Lenin-orden. Sablin blev ertappad när han försökte föra fartyget till Sverige och dömdes till döden. Han avrättades tidigare i år.

(*Danzat, Köpenhamn*)

Fånguppror i Leningrad

Den 23 september 1977 gjorde fångarna myteri i fånglägret US-20/7 Nevski Rajon, i närheten av Leningrad. Myteriet startade som en protest mot den systematiska fysiska misshandel som lägerledningen - i samarbete med vissa fångar - ägnade sig åt. Omkring 800 av sammanlagt 1.700 fångar deltog i myteriet. Det krossades av militär, som använde sig av en stridsvagn för att bekämpa de upproriska. Ett par fångar dödades och 100 sändes till centralfängelset Krestjij i Leningrad för rannsakan och dom. Två av fångarna, bågse i fjugoårsåldern, Vladimir Aitman och Nikolaj Agalov dömdes till döden och arkebuserades.

(*Danzat, Köpenhamn*)

Kommunister lever lyxliv

Kommunistiska pumpar från Nordvietnam lever idag lyxliv i Sydvietnam. Ambetsmän och politiska kadrer från norr köe idag omkring i amerikanska lyxbilar i Sydvietnam. Kadreerna har flyttat in i de bästa husen och omger sig med all tänkbar lyx, företrädesvis amerikanska varor, som blivit kvar i landet efter kommunisternas maktövertagande. Nordvietnameserna upplever det som att "bli skickade till paradiset" när de sänds från Hanoi till Saigon. I Saigon ägnar de sig åt att leta upp amerikanska varor, för att kunna skicka hem till norr. "Även om de alltid säger att Amerika är ett dåligt land, så medger de att amerikanska varor är de bästa i världen," berättar fru Thieu Phong-Yin, som nyligen kom till Hongkong tillsammans med 51 andra flyktingar från Vietnam.

(*Glöteborgs-Posten*)

Nya Contra

För första gången sänder vi nu ut ett nummer av **Contra**, som helt är framställt med fotosättningsteknik. Vi hoppas att den nya tekniken skall uppskattas av läsarna. Vi beklagar naturligtvis alla brister som uppstår i samband med intrimningen av en ny teknik. Detta gäller särskilt stilstorleken på texten i detta nummer. Genom en felleverans har vi tyvärr ännu inte fått tillgång till den stil som var avsedd för att sätta den ordinarie texten i **Contra**. Den kommer först om några veckor. Från och med nästa nummer kommer texten att vara ungefär 10% större, vilket vi hoppas skall göra **Contra** än mer läst.

Redaktionen

★★★★★★★★★★★★★★★★

Contras nya LP ute nu

Contras sedan länge planerade LP-skiva har nu kommit ut. Det är Carl-Anders Dexter som sjunger, assisterad av Blåbandet och The Freedom Sisters. Carl-Anders har skrivit de flesta låtarna själv, men en del har skrivits av den välkände amerikanske country-artisten Merle Haggard.

Det är mer än ett dussin fräna anti-socialistiska låtar på den nya LP:n, som heter "Sånt som får mig att ilska till", efter en av låtarna. Vi tror inte att det någonsin tidigare getts ut en skiva av den typ som "Sånt som får mig att ilska till" representerar.

Som en liten varning ska vi kanske säga att en del av texterna är ganska "tuffa" till sitt innehåll.

Skivan kostar 33:- och kan beställas från **Contra**, Box 6082, 102 32 Stockholm. Tel 08-39 66 81. Expeditionsavgift på 1:50 tillkommer vid varje beställning, och önskas skivan mot postföreskott blir expeditionskostnaden 6:-.

★★★★★★★★★★★★★★★★

Befälsgraderna tillbaka i kinesiska armén?

Befälsgraderna i den kinesiska armén togs bort i samband med kulturrevolutionen 1966. Dessa skall nu återinföras enligt diplomatiska källor i Peking. Detta innebär att gradbeteckningar och olika uniformer kommer att införas enligt västerländskt mönster. Återinförandet av befälsgraderna kommer på uttrycklig order från det översta ledarskiktet, som anser att stämningen inom armén blivit för lössläpp.

I Sverige infördes 1980 en ny befälsordning som syftar till att skapa en enhetlig befälskår ("yrkesbefäl") alltifrån korporalen till generalen.

(*Tidningen Dagen, Stockholm*)

Östs skulder växer

Östländernas skuldsättning har ökat så kraftigt att västerländska banker och andra kreditgivare har börjat bli mycket försiktiga när det gäller krediter till Östblocket. 1976 hade Öst ett underskott i handeln med Väst på 45,2 miljarder kronor, ett belopp som täcktes av västerländsk kreditgivning. 1977 hade underskottet sjunkit till 32,7 miljarder kronor, delvis på grund av en hårdnande attityd från västerländska kreditgivare.

Comecon-blockets samlade skuldbörda till Väst uppskattades vid årsskiftet 1977/78 till 200 miljarder kronor, en ökning med 20% på ett år!

Det innebär i praktiken att västerländska krediter finansierar den höjning av levnadsstandarden i Öst, som är nödvändig för att befolkningen inte skall göra revolution. Särskilt uppenbart är detta i Polen.

Utländsk skuld till Väst
Miljarder kronor

	1976	1977
Bulgarien	10,9	12,6
Tjeckoslovakien	7,8	10,8
Östtyskland	22,2	27,4
Ungern	10,5	13,5
Polen	44,5	56,6
Rumänien	10,9	13,5
Sovjet	44,9	53,9
Comecon gemensamt	17,4	19,8

(*Veckans Affärer*)

Castro och Pinochet

I förra numret av **Contra** hade vi en bild på ett sammanträffande mellan Agosto Pinochet och Fidel Castro. Många läsare har frågat hur bilden kom till, och någon har t.o.m. misstänkt oss för ett fotomontage! Bilden togs i Chile under Castros statsbesök i november 1971, när Salvador Allende var president och Agosto Pinochet arméchef. Att bilden är gammal hindrar dock inte att förbindelserna mellan Kuba och Chile utvecklas under senare år. En rad samarbetsprojekt pågår och handeln mellan de två länderna har växt kraftigt sedan Allende-tiden.

Bokrecension

Ännu en Andres Kung-bok

Andres Kung har nyligen gett ut boken "Fallet Agapov" på bokförlaget Bokad. Det är en i många stycken spännande och framförallt mycket lästlöst skildring av fallet Agapov, som när detta skrivs ännu inte fått sin lösning.

En svaghet är möjligen att boken i alltför stor utsträckning citerar svenska ledarkommentarer och officiella uttalanden om Agapov. De avsnitt som Kung skrivit själv är betydligt bättre. Inte minst intressant att studera är den komprometterande redogörelsen för hur dåvarande statsministern Olof Palme vägrade att engagera sig i fallet, och hur svenska UD på alla sätt försökte slippa ta upp fallet på ett kraftfullt sätt.

Vi får också en diskussion av andra aktuella återföreningsfall. Det finns i.n. sju olösta fall. Fem av dessa diskuteras i Kungs bok. Det gäller Igor Berakhtis som kämpar för att få ut sin fru Vera Birulina och sin dotter Katja, Michail Jakusjin, mannen som ryska diplomater försökte kidnappa utanför polishuset i Stockholm i juli 1971, arbetar för att få ut sin hustru Nina, Vladimir och Lena Kangas i Göteborg arbetar för att få ut sin maka/mor Anna (i början av oktober 1978 meddelades att Anna Kangas skulle få utresevisum). Vladij Lysenko arbetar för att få ut sin hustru Henrietta. Vladij Lysenko har varit sjökaptan, och bland annat tjänstgjort i den sovjetiska fiskerflotta. Han berättar följande om sina erfarenheter från arbete i Sovjets "civila" flotta: "Överallt tvingades jag delta i spionaget mot främmande länder. Flera gånger sändes jag till områden där fisk överhuvudtaget inte fanns, bara för att vi skulle bevaka någon främmande flottövning. Vi måste rapportera om alla hamnar vi besökte - seglingsdjup, försvarsanläggningar, nya järnvägsspår och kranar med mera."

Inte minst intressant är författarens redogörelse för försöken av den svenske flygaren Karl-Göran Wickenbergh att med ett privatplan föra ut familjen Agapov. Avslöjande är i detta sammanhang inte minst de finländska myndigheternas och tidningsarnas reaktion.

Oskar Bengtsson

Militarism

I Östtyskland infördes obligatorisk militärutbildning i skolorna för barn i 15- och 16-årsåldern den 1 september i år. Bakom nyordningen ligger utbildningsministern Margot Honecker, som "händelsevis" råkar vara gift med partichefen Erich Honecker. (*The Economist, London*)

CONTRA

För frihet - mot socialism

oberoende borgerlig tidskrift
ISSN 0347 - 6472

Utgivning:

Contra utkommer med fyra tjugosidiga och två fyrsidiga nummer per år. Nästa nummer utkommer i december.

Ansvarig utgivare:

Christer Arkefors

Adresser:

Box 6082, 102 32 Stockholm
Telefon: 08-39 66 81
Box 2035, 403 11 Göteborg
Box 426, 701 06 Örebro

Prenumeration:

26 kronor (eller mark) per år.
Postgiro 85 95 89 - 4
Bankgiro 261 - 2638
Finskt postgiro 1125 82 - 9

Redaktion:

Christer Arkefors, Göza Mólnár, Carl G. Holm, Sven Enberg och Oskar Bengtsson.

Medarbetare:

Stockholm: Klas von Holst; Malmö: Nils-Eric Brodin; Göteborg: Robert Gothius; Washington: Allan C. Brownfeld; London: Harry Jones; Rom: Sven-Erik Lindström; Toronto: Vincent H. Miller; Oslo: Per Danielsen.

Preslagd 1978-10-17